

SZEKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY UJSÁG

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postafarépénztári csekk- és kliring 10,489. sz. — — — — — Helyközi telefon 15. sz.

Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendőek.

FELELOS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendők. Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szóig szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyílt-tér sora 1 korona

Csak egy napig szólj igazat...

Búcsu a „Székely-Udvarhely“ olvasóitól.

Mint a „Székely-Udvarhely“ felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa — ezuttal utóljára szólok e lap mélyen tisztelt s oly nagyon szeretett olvasóközönségéhez.

Könyvnyomdámát s vele az összes üzleti felszereléseket, ugyszintén a könyv- és ujságkiadói jogokat átadtam Szvoboda J. jogutódomnak, aki mostantól fogva a „Székely-Udvarhely“ című 48-as függetlenségi politikai székely ujságnak is kiadótulajdonosa lett.

Szivem tele van érzelemmel. Agyamban egymást kergetik a gondolatok. A válás időpontjában eszembe jut az a hosszú, sokszor — miért tagadnám — igen keserves időszak, melyben éjjel nappá téve, megfeszített erővel igyekeztem önként vállalt kötelességeimnek eleget tenni.

Közel két évtized óta szántogattam a parlagot, irtottam a dudvát, tövist, mely Udvarhelyvármegye s e székely anyaváros közéletében itt-ott felbujánzott.

Minden percel, minden pillanatot székely testvéreim javára törekedtem fordítani. Soha sem a magam előnyét, hanem a köz érdekét tekintettem elsőnek.

Lehetek — amint mindnyájunknak vannak is — hibáim, tévedéseim. Azt azonban feleltem föl mondhatom, hogy a becsület igaz útjáról soha le nem tértem.

Büszkén hirdetem a székelység ősi létjogosultságát; kértem, sőt gyakran követeltem e nemzetvédő igaz magyar népnek össze és itthon tartását.

Nyugodt önérettel tekinthetek arra a tizenhét kötet „Székely-Udvarhely“-re, melyben fajom: a székely nemzet búja, bánata, keserősége és igen ritka öröme van az ólombetűk sokaságában megörökítve — nagyrészen az én szerény áldozatkészességemből...

Az újabbnál újabb eszmék egész tárháza volt évről-évre ez a „Székely-Udvarhely“. Gyakran cikázó villámként csapott le a gonoszokra, az önző hitványokra, máskor meg égis magasztalta — legádázabb ellenségeinek is jó cselekedeteit, ha a közért tettek.

Kérlelhetlenül üldözte a közélet piócait és személyválogatás nélkül mindenkinek megmondotta az igazat. Pedig hát irva vagyon, hogy egy napig sem lehet igazat mondani, ha mások érzékenységből eredt boszuját fejünkre zudítani nem akarjuk... Hát ha még valaki 18 éven át folyton igazat ír, az ellenségek minő nagy tábora gyülemlik körülötte!?

Ezt tudva, látva: a „Székely-Udvarhely“ még sem kereste senkinek a kegyeit. Meglapulva nem borult a hatalom pénzes-zsákon nyugvó lábaihoz.

Bátor, elszánt lélekkel, félelem nélkül szállott sikra a legkisebb ember igazáért is; noha azzal a hatalmasok előtt gyűlöltté, üldözöttté tette önmagát.

Többre becsülte egyik-másik kisember „Isten fizesse meg“ szavait, mint a főispánok és más nagyságok zsíros koncát, dús lakomáit, busás zsoldjait...

Azt tartottuk szemelött, hogy a szabad, igazi független sajtó a hatalom üldözéseinek legjobban kitett nép védelmére hivatott. A hatalmasok védelemre ritkábban szorulnak; habár a sajtót ők sem nélkülözhetik.

Gyomlálgattunk, tisztogattunk a közélet mezején. Kéztűs kéz nélkül fogtuk meg a legszúrósabb számártóvíst is. Nem csoda tehát, ha néha-néha megvérezte kezünket.

Azonban székely fajunk iránt érzett meleg szeretetünk erőt adott. A földig sujtani akaró hatalmi karok csapásait rendíthetetlenül kiállottuk, meri éreztük, tudtuk, hogy székely testvéreinkért, Székelyudvarhely város érdemes polgárságáért folytatjuk becsületes küzdelmeinket. Ez adott erőt, ez sarkalt előre és kísért végig közel két évtizedes multunkon; változatos, gyötrelmes, súlyos megpróbáltatásokkal teli pályánkon.

Köteleteket tudunk írni a „Székely-Udvarhely“, mint Udvarhelyvármegye első rendes és rendszeres ujságának életéből. Nem tesszük. Arra most sem helyünk, sem időnk nincsen. De nem is szükség, hiszen beszél helyettünk a tizenhét vaskos kötet...

Csupán nagyobb vonásokban kívántuk érinteni követett irányelveinket, melyekért — jó szándékainkat felremagyarázva — nem is olyan régen képzelt legjobb embereink is ellenünk esküdtek.

Mi azonban ezennel összes ellenségeinknek megbocsátunk és feledni kívánjuk a történeteket. Kérjük őket is, hogy szintén bocsássanak meg és feledjék el minden bántódásukat. Ezzel a keresztre feszített Jézus-Krisztus példáját kívánjuk követni, aki őszintén megbocsátott ellenségeinek...

Hálás köszönetet mondunk minden egyes jóakarónknak, rendíthetetlenül kitartó előfizetőinknek és munkatársainknak. Az ő nagybecsű támogatásuk, áldozatkészességük nélkül, alig tudtuk volna megküzdeni ama nagy harcot, mely tizenkilencedik éves multunkban számunkra oly bőven kijutott.

Igen kedves és a hazafias irányhoz való törhetetlen ragaszkodásnak fonságos példáival is találkoztunk különösen akkor, midőn a „Székely-Udvarhely“ egy-egy előfizetőjét a hatalom összes fogásaival, üldözéseivel sem tudták tőlünk elszakítani. Fogadják ezért soha el nem muló hálánkat! A magyarok Istene áldja meg őket!

Székely testvéreinket és Székelyudvarhely város polgárságát pedig arra kérjük, ne feledjék el azokat az ígéseket, melyeket szüntelenül hangoztatunk. Legyenek hívek a szabadság, egyenlőség, testvériség nagyfonságú eszméjéhez. Pillanatra se tántorodjanak el a függetlenségi zászlótól, mely hitet, becsületet, tiszteletet biztosít számunkra.

Tartsanak meg ezután is szíves bizalmukban. A magam részéről ígérem, hogy bármikor örömmel állok jövőre is, mint annyi éven át mindig — személyválogatás nélkül — még készséges szolgálatukra.

Ne vonják meg támogatásukat a továbbra is fennmaradó „Székely-Udvarhely“-től, sőt minél fokozottabb mértékben pártolják, terjesszék és akiknek tehetsége engedi, fizessen elő reá. Ne engedjék a függetlenségi lobogót begöngyölni és elraktározni, mert ez egyúttal székely nemzeti önérettünk teljes megsemmisülését jelentené. Hiszen — mint a költő írja — remélhetünk, mert:

„Vihar lesz! A pokol megindul!
S az ördög sir: Ez ő! Ez ő!
De himnusz zeng a zivatarral
Sok bánatos, sok szenvedő.
E büzhödt lég megtisztul és ránk
Új nap süt... annyi már a jel,
Hogy a világot megjavító
Új Messiás, az Ur közel!“

Betegh Pál.

A székely becsület arany könyvébe

foglaljuk az alább írt székely testvéreink neveit, akik 1913. évi március 6-án Oklándon a hatalmi eszközök összes fegyvereivel dolgozott sópárti jelölttel szemben, székely hazafias lelkek sugallatát követve, az ellenzéki jelölthez adták szavazatukat.

Ezek a derék, önzetlen hazafiak a következők:

1. Bakó Lajos ifj., 2. Göcei István, 3. Müller József Kisbacon, 4. Barabás János, 5. Belle Zsigmond, 6. Dénes Mózes, 7. Földi Sándor, 8. Gáspár Lajos, 9. Gáspár Ferenc, 10. Gáspár Ignác, 11. Kovács Barabás, 12. Lőrinc József Á., 13. Molnár Imre ev. ref. lelkész, 14. Sándor András, 15. Sugár András, 16. Tókos András ifj., 17. Tókos S. Lajos, 18. Tókos Ignác, 19. Varga Mózes, 20. Varga Lajos, 21. Gáspár Miklós, 22. Kovács Balint, 23. Lőrincz Lőrinc Bardóc, 24. Kolumbán Lajos legifj., 25. Kolumbán Albert, 26. Barta Lajos, 27. Kolumbán Lajos, 28. Tókos Lajos ifj., Olasztelek. 29.

Biró Mózes szorosai, 30. Biró Mózes felszegi, 31. Kelemen István unitár. lelk., 32. Pál Gyula András ifj., 33. Sándor András, 34. Sándor János Felsőrákos, 35. Szabó János kárta Hom.-almás, 36. Fancsali György, 37. Fancsali István, 38. Dénes Elek Székelyderzs, 39. Molnár Vilmos Patakfalva, 40. Nagy János Miklósfalva, 41. Sándor István Lókod, 42. Béres Mihály Recsenyéd, 43. Csomor Dénes Hom.-szentpéter, 44. László András, 45. Jobb János, 46. Péter Ödön lelkész Hom.-jánosfalva, 47. Dr Papp Ferenc ügyvéd, 48. Dr Konecz Károly ügyvéd, 49. Dr János Domokos ügyvéd, 50. Pál Gyula pénztárnok, 51. Gellérd István Okland, 52. Sándor Ferenc, 53. Sándor Balázs, 54. Szabó Gábor, 55. Szabó Mihály, 56. Szabó János felső, 57. Szalai Ferenc intéző, 58. Szabó János alsó, 59. Szabó Mózes cs., 60. Török Ferenc id., 61. Török Mózes, 62. Török József, 63. Török Sándor, 64. Tamás Elek, 65. Derzsi Mózes, 66. Dimén István, 67. Dimén Elek ifj., 68. Dimén Dénes ifj., 69. Dimén Dénes id., 70. Dimén Ferenc, 71. Barta Mózes ifj., 72. Béla Sándor id., 73. Dimén Dániel, 74. Csáki Mózes, 75. Geléd Ábel, 76. Gábor Lajos, 77. Imre András, 78. id. Imre Sándor, 79. id. Dimén Lajos, 80. ifj. Dimén Lajos, 81. Molnár Ferenc, 82. Csáki Mózes, 83. Pap M. Gábor, 84. Imre Pál, 85. Tamás Sándor, 86. Barta Mózes id., 87. Kovács József id., 88. Szabó Lajos Homoródszentpál.

Ezek az emberek, kik az elvek harcában önzetlen hazafiassággal megállottak. Azoknak, kik az italért és pénzért szavaztak, azok számára ide iktatom a kisgazdapárti Szabó István képviselőnek egy régebbi figyelmeztetését:

Uj választási küzdelmek szele furdogál, itt van tehát a tizenkettedik óra, hogy mindenki fontolóra vegye egy saját sorsát, valamint felfelfogja és hazáját. Fontolóra vegye azokat a nyomorúságos, természetellenes, igaztalan állapotokat, amelyekben a haza kisemberei sínylődnek.

Ez minden nem serkent minket komoly elhatározásra, akkor ne jöjjen panasz ajkunkra, akkor megérdemljük, hogy az elnyomatás igáját hordozzuk, akkor kár volt Kossuth apánknak a hontalanság kenyerét enni: akkor nem vagyunk méltók arra, hogy emberi jogokat élvezzünk, hanem hadd nyuzzanak, hadd szipolyozzanak minket mindaddig, amig koldus képpen kell majdkopogtatnunk az ajtóján, akik apró pénzért megvették emberi méltóságunkat, becsületünket s kezünkbe adták a koldusbotot, és mint koldusokat hinevetnek, kidobnak minket palotáik tornácából.

Ürmösi József.

Székelyek Budapesten.

A „Péterfy-asztal” beszámolója.

Hét székely fiu alakította meg a „Péterfy asztal”-t 1910 február 24-én. Azóta minden pénteken jönnek össze, hogy a székelység ügyét megbeszéljék és a megvalósítható eszméket támogassák. Irott alapszabálya nincs, csak a nemes ügy szeretete tartja össze. Minden tag az öt ujján előszámlálhatja az asztal rendjét, melyet az asztal feje, Péterfy Tamás székely író csinált: 1. Kutyát, 2. Kártyát, 3. Politikát közenk behozni nem szabad, 4. Pohárköszöntő tilos, 5. Italából másnak senki se töltsön, mert a potya lealáz. Jelszó: „A Székely dicsőségért.”

1910. A „Péterfy asztal” először is a székely anekdoták és góbéságok gyűjtését kezdte meg. Az első gyűjtemény „Nete nel” cím alatt könyv alakban is megjelent ötezer példányban. Ára 1 K. A haza érdekében a

céllövés terjesztésére iskolai célpuskákat küldött a Székelyföldre. A góbéságok gyűjtőit pedig öt arany pályadíjjal jutalmazta.

1911. Az iskolai céllövészet díjait kiadta. Első díj egy diszes faragású céltábla. „Székely dicsőségért a Péterfy asztal 1910.” felirattal, nyerte Iltes János igazgató tanító Gyimesbükk. Másdikát Bencédi Ferenc tanító Tarcsafalva (Udvarhelym.) A céllövészet népszerűsítésére négyféle képes levelezőlapot adott ki huszezer példányban.

1912. A székelyföldi fötermény, a kukorica vetőmagjának javítására és a termések emelésére két nagydíjat tűzött ki, 10—16 éves székelyfiuk észére. A két nyertest a „Péterfy asztal” költségén 8 napra Budapestre hozta az Első Országos Kukoricakiállítás megtekintésére. Pályázott és vetőmagot kapott 123 fiu Rossz időjárás miatt a termés tönkre ment, a kiállítás elmaradt. A pályázatot megismételték.

1913. A Péterfy asztal képes levelezőlapok kiadását elhalt és élő jeleseink emlékének ápolására megkezdte. „Székely Nagyjaink” címsorozattal, egyenkint 10.000 példányban. Középjait Benkő József halálának 100-ik évfordulóján Középjait szobor és siremlék felállítására, Köpecen és Bardocon márvány emléktábla behelyezésére megtette a kezdő lépéseket és ezek létesítése már biztosítva van. Borszéký Soma sirjához márványtábla helyezését és Gyergyószentmiklós szobrának felállítására mozgalmat indit. A kukorica nagydíjakat ismét kiltüzi az 1914 évben tartandó országos kiállítás alkalmára.

Ki az érdem?

Félszazaddal ezelőtt
Márciusnak jöttén
Lánggal égett minden arc
Duna, Tisza mentén.
Nyugat felől szellő jött,
Az éleszte lángot,
Elhozta a várva várt
Magyar szabadságot.

A történet lapjain
Meg van írva szépen,
Hogy maga az Isten is
Hogy örült az égben.

Irva van, széttörött
A bilincs, a lakat
S mámoros lett a magyar
E szótól, hogy „Szabad”.

Hová lett a szabadság?
El van metszve szárnya.
Hová lett az igazság?
Ott hever a sárba.

Negyvennyolcnak szülöttje
Csak félszázig éle,
Most ott nyugszik, ott pihen
Ravatalra téve.

Jó apáink két kézzel
Nyultak a vak éjbe
És felhozá a napot,
Felhozá az égre.

Kérditek tán: Hol a nap?
Hová lett a fénye?
Szégyenbe elborult,
Besülyedt az éjbe.

Akik akkor éltek,
Azoké az érdem.
Hát a mienk? A mienk
Gyalázat és szégyen.

Firtosváralja.

József János.

OLVASSUK és terjesszük
és független
ségi lapokat, ezek védik jogainkat, küzdenek
a hazáért!

Gépsegély a kisiparosoknak.

Nem a székelyföldi kisiparosokról van szó és kiválóan, nem is a székelyudvarhelyiekről. Ami kisiparosaink tönkre mehetnek, elpusztulhatnak; még csak szánakozó sohajást sem juttat számukra a mindenható kormány és annak helytartója: az *iparfejlesztő* bizottság különben érdemes elnöke. Az Országos Iparegyesület ülésén Pereszélyi Pál ismertette az ausztriai és a németországi kisipart segítő intézményeket, valamint Thék Endre orosházi kisipari segélyezési akcióját és a fővárosi Albrecht Hildegard-alapot. Ennek az alapnak megreformálására vonatkozólag a következő javaslatot tette:

Az alaphól kamatmentes kölcsönöket kell adni és gépek beszerzését lehetővé tenni. Segélyt minden kisiparosnak kell adni, aki erre tényleg rászorul. A kölcsön nagyságát esetről-esetre kell megállapítani, de 5000 koronát nem szabad ennek meghaladnia. A kölcsön részletekben törlesztendő. A részlet nagysága és a visszafizetés megkezdésének határideje arra való tekintettel állapittatik meg, hogy milyen nagy a kölcsön összege és milyen beruházásra fordittatik. A gépsegélynél az alap csak jótállást vállal s a kisiparos a részleteket közvetlenül a gyárosnak fizeti. Az alap ezáltal munkát takarít meg és nem lesz kénytelen nagy összegeket hosszabb ideig nélkülözni. Az alap vagyonának egyharmad része biztosítékként kezelendő, a többi a kamatokkal együtt felhasználandó kölcsönök nyújtására.

Az egyesület ebben az értelemben előterjesztést tesz a fővárosnak.

Vajjon ilyen vagy ehhez hasonló alapot a Székelyföldön nem lehetne-e létesíteni s addig is az állam nem helyettesíthetné-e ezt az alapot úgy, amint az annyit rágalmazott Kossuth-féle kereskedelemügyi miniszterium tette?

Adjanak alkalmat a tisztességes munkára és biztosítsák a dolgozni akarók részére az eszközöket, mellyel kenyerüket itthon megszerezhessek. Ehhez mindenkinek joga van s a hivatott vezéreknak pedig kötelességük a vezetésükre bízott népről gondoskodni.

Csak egy kis jóakarát kell s ezer meg ezer kisiparos család és családtag fogja áldani a jótékony érzésű támogatókat. Ne csupán választások idején, hanem szükségükben is lássák meg a kisiparosokat!...
(— gh.)

Színos képek.

Az életét ismét megmentették.

T. szerkesztő ur!

Mint a történelmi osztály érdekeinek megvédésére alakult bizottság ezidő szerinti elnöke, tudatni kívánom azt a szenzációs hírt, hogy bizottságunk egyik „oszlopos” tagja, kerületünk „hirneves” képviselője: két literi, lyuki és nagydunai Zoltán barátunk — sorainkból szinte kidőlt, illetve szinte megfuladt.

A nagy eset ugyanis úgy esett, hogy a mikor minden kétséget kizárólag bizonyossá lett, mikép őtet is *sópénzen* vásárolták (elég rossz üzlet volt!) honatyává, a máskülönbben is szégyenlős (!?) természetű nagy férfiu, majdnem kétségbe esett. Elkecserevésében futni, száguldani kezdett s csakis a fiatfalvi nem halastó-, hanem *sóskutnál* állott meg... Itt pedig aztán e felkiáltással: „Sóból lettem, sóvá váljak!” — egyenesen a *sóskutba* vetette magát...

Ezer szerencse, hogy a közelben dolgozó munkások még ideje korán észrevették s mielőtt sóbálvánnyá változott, illetve megfuladt volna, — bár eszméletlenül — sikerült révpartra cipelniök.

Legnagyobb szerencse az vala, hogy a jó munkások közül egyik, ki a segessvári kórháznál két napig volt alkalmazva, tudta, hogy ilyen esetben mit kell tenni. Négy társának egyet intvén: két literi, lyuki és nagy-dunai uraságot csutakolni kezdték s hála a munkók atyaurestókjának, édes hazánk boldogítására — életre csutakolták, annyira drága sóséletét, ismét a jó sors különös kegyéből megmentették...

A mint a bölcs és nagy férfiú magához tért s kezdett meggyőződni, hogy tényleg él (élni pedig mi szép és mi jó, mert hát: néha száraz, néha nedves, ez az élet mégis kedves!) — hála fejében (ezzis fényes tanujele annak, hogy a történelmi osztályhoz tartozik) élete megmentőjének, az öt munkásnak fiatfalvi sertésenyészetéből öt szép mongolica kocát ajándékozott.

Kétszer már nem sikerült! No, de harmadik lesz az Isten igaza! Akkor pedig biztosan el fog pusztulni — szegényke...

Történelmi osztály minden tagja! Ke-rületünk minden egyes választója! Előre is ölthettek gyászt és zokogjatok a két literi, lyuki és nagy-dunai miatt, mert okvetetlenül vége lesz s biztosan elpusztul hajnalban vagy hajnal előtt s akkor — só- és gyász-virágot fog nyitni a rózsa... kaputok előtt.

Kárbahágó, 1913. márc. 13.

Spicli Jenő,

gyorsfutó és távfuttyós

Egy okos püspök a divatos hölgyekhez

a következő tanulságos igazságokat írta körlevelében:

— Sohasem láttam megalázottabb rab-szolgákat nálatok. Nincs szabad akaratotok, mert azt kell tennetek, amit a divat parancsol. Nincs saját izlésetek, nincs önálló esztétikai érzésetek. Amit a divat szépnak mond legyen bármily csunya, az nektek is szép. Nem tudtok a divat terrorizmusával szemben önállóan gondolkodni. Amit a divat tisztességesnek mond, bármilyen szemtelen, érzéki, csupas, átlátszó és keresztény asz-szonyokhoz és leányokhoz nem méltó, ti azt siettek megszerezni, mert amit az újságokban olvastok, többnek tartjátok, mint Isten szavát...

Hiába parancsolja nektek az Isten, hogy faragott képet ne csináljatok, azt ne imádjátok. Arcotokat a különböző krémek és puderek egészségreontó mérgeivel kenitek-fenitek; a teremtés alkotó munkájába kontárkodtok és ezzel a kora vénség, csunyaság átkát zudítjátok magatokra. Esztelen pazarlásaitokkal tönkre teszitek családi boldogság-tokat s az elégedetlenség magvát hiatitek utódaitok lelkiületébe...

Vajjon lesz-e, aki ez intelmeket komolyan mérlegelje? Alig hisszük. Ma már az ilyesmi nem divat.

HIREK.

— **Meglepő arcátllanság** kell ahhoz, hogy valaki — még ha képviselőházi vagy miniszterelnök is — el bírja tűrni azokat a szidalmakat, melyek pl. a magyar országgyűlés képviselőházában csütörtökön s a főrendiházban pénteken Tisza István grófra és Lukács László miniszterelnök fejére zudultak. Több, mint egy óráig egyebet sem lehetett hallani az ülésteremben: Panamista! Tolvaj! Gazember, hitvány gézengúz! Mennyit lop-tak és lopnak? Sónyaiók! Pizskos miniszterelnök! Bitangok! Sótolvajok! Nagy-milliót lopott! Tolvajbanda! Sóvitézek! Zalatnai gróf! stb. És Lukács arcpirulás nélkül tűrte a súlyos vádakat, mire egyik képviselő megjegyezte: Olyan vastag a bőre, mint a rinocerusnak...

— **Meghalt hazafi** A mai korhadrt rendszer idegrázó küzdelmei között, sokszorosan érezzük a veszteséget, ha valamelyik igaz bitű, kipróbált hazafit dragad a halál a harcterről. Ezt érezzük Csutak László elhunytával is, akinek halálát a kézdivásárhelyi függetlenségi és 48-as kör mély szomorúsággal jelenti. Március 12-én 73 éves korában végezte be földi életét az egyszerű, de puritán jellemű polgár és temetése 14-én általános, nagy részvét mellett történt meg Kézdivásárhelyt. A függetlenségi körnek alapító tagja, buzgó, fáradhatatlan alelnöke, igaz hazafi, a függetlenség eszméinek hűséges bejnika szállt vele sírba. Emléke élni fog, mert becsületes, igaz székely vala!

— **Női ruhaszabók mestertanfolyama.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatósága 1913. június 29-től augusztus 9-ig a női ruhakészítő férfi iparosok részére mestertanfolyamot rendez, mire nézve a kellőleg okmányolt folyamodványok f. évi május 1-ig adandók be. A hallgatók 300—350 koronát fizetnek, miért a Népszállóban olcsó ellátáshoz és lakáshoz segítettnek Bővebbet a kamaránál vagy a technológiai iparmuzeum igazgatóságánál (József-körút 6).

— **Egy tanító-család vesztesége.** Pótolhatatlan veszteség érte Derzsy Géza bágyi tanítót és népes családját e hó 14-én. A hű feleség, önfeláldozó édes anyja: Derzsy Gé-záné Szabó Anna életének 40-ik, boldog házasságának 12-ik évében rövid, de nehéz szenvedés után elhunyt. „Meggzúnt dobogni a szerető szív, — írja a családi gyászjelentő — aláhanyatlott a munkás, gondos kar; egy új életadás, az édes anyának életébe került Megtört öreg szülők, férj és hét árva zokog a keserves megpróbáltatáson... Vagy oly fájdalom, mint ami fájdalmunk? Elvesztett bizony a mi fejkünk koronája.” A tanító-család boldogságát s vele minden reményességét, e hó 16-án d. u. 2 órakor helyezik örökös nyugalomra a ref. tanítói sírkeribe Bágy községben.

— **A székelyudvarhelyi áll. polg. leányiskola** tantestületének és ifjúságának 1913. márc. 9-én tartott előadásán felülfizettek: Pál István 5 K, Bibó Samu közs. jegyző Ugra 6 K, özv. Pálffy Ferenéné 2 K, Blettinger kapitány 1 K, Dr Mezey Pál 2 K 20 f, Szöllősi Ödön 4 K, Vajda Ferenc 3 K, Soha Aladár 2 K, Dr Hoffer András 1 K 20 f. Bevétel volt: 664 K 80 f. Kiadás volt: 264 K 80 f. Tiszta jövedelem: 400 K. Mind a résztvevő közönségnek, mind a szíves felülfizetőknek halás köszönetet mond a Tantestület.

— **Áruminta-vásár Budapesten.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt iparos és kereskedő közönség tudomására hozza, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara a keresk. kormány megbízásából 1913. május 7—13 án áruminta-vásárt rendez Budapesten a városli-gei Iparcsarnokban, minek célja az, hogy összehozza a vásárló és eladó közönséget s ezáltal a kereskedelmi ügyletek lebonyolítását megkönnyítse. Az áruminta-vásárra vonatkozó egyéb részletes tájékoztatások a vásár irodájában (Budapest Orányi utca 21 sz. a.) szerezhető, hol készségesen adnak felvilágosítást minden érdeklődőnek.

— **Telefon-furcsaság.** Székelyudvarhelyről a rendes előfizetési díj mellett, vagyis a havi 12 K fejében bármelyik törvényhatósági hálózatban levő előfizető díjtalanul beszélhet a szomszédos Háromszékvármegyében Barót, Csikmegyében Csikszerdán keresztül Gyergyószentmiklós, Szárhegy, Nitró, Maros-Tordavármegyében Nyárádszereda összes telefon-előfizetőivel. Azonban már Csikszereda, Segesvár, Dicsőszentmárton, Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy vagy Kézdivásárhely állomásokra csakis külön díj mellett beszélhetünk. Ez az állapot a milyen furcsa, épen olyan sérelmes, mert amugyis aránylag elég drága az előfizetési díj ahhoz a csekély körű használathoz, amely Udvarhelyvármegye telefonelőfizetőinek rendelkezésére áll. Ajánljuk a postaigazgatóság szíves figyelmébe és jóakaratu méltánylásaiba.

— **Az oklándi járásból** közigazgatásilag már átszatolt tíz községet törvénykezési szempontból is ez évi május 1-től az igazságügyi miniszter a székelyudvarhelyi járásbíró-sághoz, telekkönyvi tekintetben pedig a törvényszék telekkönyvi hatóságához csatolta.

— **Letört bimbó.** Dersi ifj. Bjárás István, a széki gróf Teleki nemzetség tudós levéltárosa és neje jobbagyteleki Bajakó Erzsébet kis fiacskája: Bandika, életének 7-ik évében, folyó hó 14-én elhalt Marosvásárhelyt. Mély részvéttel osztozunk a fájdalmas veszteségben, mely a nagyrabecsült szülőket érte.

— **Az erdélyi zsinat.** Kolozsvárról jelentik: Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök még 1908. évben intézkedett, hogy az egyházmegyei zsinatot előkészítő bizottság összeüljön és az anyagot feldolgozza. A bizottság most készült el munkájával, minek következtében a püspök a zsinatot június hó betűdéljére hívta egybe. A zsinat igen érdekes s nézetes esemény lesz, mert immár kilencven év óta nem volt Erdélyben zsinat. Az utolsó zsinatot 1849-ben hívták össze, de az akkori események miatt nem tarthatták meg.

— **A székelyvárségi széna.** Ugy volt, hogy Fancsal József székelyvárségi lakosnak 32 K értékű szénája alku tárgyát képezte. Mihály Gergely ottani lakos szerepelt vevőként. Az alku megtörtént, de Mihálynak pénze nem lévén, a vásár függőben maradt. Közben Fancsali a szénát Tifán János Jánosé-nak eladta s az előbbi vevőnek megizente, hogy már nincs széna. Erre azonban Mihály Gergely oda se nézett, hanem — a tulajdonos távollétében — felrakta a szénát és elszállította. A tulajdonos feljelentette a székelyvárségi csendőrségnél az esetet. A szénát a csendőrség lefoglalta s mint bűnjelt, átadták a községi előjáróság őrzésébe. Mihály Gergely ellen pedig a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnál lopás miatt eljárást indítottak. Így kerül a székelyvárségi széna bírói ítélet alá.

— **Háztűznéző cigányok.** Zetelakán kedélyes kirándulást rendezett a minap a Szári cigány-család éjnek idején Toti Ferencoda-való rokonuk lakására. A cigány familia, számszerint heten, minden köszöntés nélkül berontott sógorához. A fakilincses ajtót sarkából kiemelték, hogy Szári Istvánné Tóti Anna sógorasszonyukat láthassák. Ezt a háztűznéző kedvességet azzal is tetézték, hogy a mit sem sejtő Toti familiát agyonveréssel fenyegették, sőt Szári János favágó fejszével még a falba is vágott, a hol Toti Ferenc aludt. Szóval az egész Tóti cigánynemzetség jajveszékelve húzódott meg a putriban. Száriné azonban nem volt hajlandó hites urához visszatérni, mert az részeges és goromba természetű. Ezt a botrányos éjjeli látogatást tette nyomozás tárgyává a zetelaki csendőrségi járőr s a fejszét lefoglalva, feljelentéssel fordult a székelyudvarhelyi kir. ügyész-séghez. Száriék majd hűvösre kerülnek az éjszakai háztűznézésért.

TURUL-cipők

Leginkább ajánlható cikkeink:

Női félcipő chevreaubőrből	7.80
Női füzös chevreaubőrből	9.50
Férfi füzös boxbőrből	10.—
Férfi füzös chevreaubőrből	11.—

tarthatóságuk és finom kivitelük
által napról-napra kelendőbbek.

TURUL CIPŐGYÁR R.-T.

a monarchia legnagyobb cipőgyára.

Fiókraktár: Székelyudvarhelyt,

KOSSUTH-UTCA 9.

20.000 pár heti gyártás.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

130 fiókraktár bel- és külföldön.

Magyar Könyv- viteli Folyóirat.

Havi szaklap a számvitel ismeretek
fejlesztésére

Gyakorlati Könyvelő

rendes havi melléklettel. Az ipari
és kereskedelmi könyvitel megtanu-
lására, legújabb és legjobb módsze-
rek alapján. Szerkesztőség és kiadó-
hivatala Budapest, IX., Mester-utca
27. sz. Kérjen azonnalmutatvány-
számot, melyet ingyen küld a ki-
adóhivatal.

Hirdetés

az üzlet lelke! Hirdetés nélkül
nincs forgalom! HIRDESEN tehát
a „Székely-Udvarhely”-ben

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BOR!

Fernengel Gyula székely-
udvarhelyi bornagykeres-
kedőnél

a legjobb minőségben, nagy válasz-
tékban és legelőnyösebb árak mel-
lett nagyban és kicsinyben kapható

Udvarhelyvármegye Nemes Csa-
ládjai. Szerkesztette: Pálmay József.

Ára füzve 16 K. Mig a készlet tart
kapható: Betegh Pál könyvkiadónál
Székelyudvarhelyt. E díszesen kiállí-
tott, az egyes családok címereivel
illusztrált mű, igen becses család-
töréneti adatokat tartalmaz.

1848 eredeti francia angol
és amerikai toalett-
modell közöl a BU-
DAPESTI BAZAR egy évfolyamá-
ban. Előfizetési ára: negyedévre
2 korona. Ingyen mutatványszá-
mot küld a „BUDAPESTI BAZAR”
kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u.
22. (Budapesti Bazar-ház.)

Lakást keresek.

Székelyudvarhelyt, lehetőleg a
Kossuth-utcaiban vagy közelében két
szoba, konyha és mellékhelyiségek-
ből álló lakást keresek március 1-
ére, esetleg április 24-től. Cím e
lap kiadóhivatalában.

Van szerencsém Székelyudvarhely város és vidéke mélyen tisztelt
közönsége becses tudomására hozni, miszerint Betegh Pál
ur könyvnyomdáját, könyv-, papir-, rajz- és hangszer-
kereskedését átvettem s azt a mai kor igényeinek
megfelelőleg átalakítva, tovább fogom vezetni.
Főtörökvésem leendő a mélyen tisztelt közönség
bizalmát szolid és pontos kiszolgálással
kiérdemelni. — Könyvnyomdamban
mindennemű művek, meghívók, esküvői
és eljegyzési értesítések, röpiratok,
szinlapok, falragaszok és gyász-
jelentések stb. a legizlése-
sebb kivitelben készülnek.

üggyédi nyomtatvá-
nyok állandó nagy
raktára

SZVOBODA J.

Papir-, könyv-,
író-, rajz- és ze-
neműkereskedésemben
kaphatók a legkényesebb
igényeknek is megfelelő irodai
és levélpapírok, könyvek, tinták,
tollak, írónok, rajzeszközök, zene-
művek, hangszerek, vonók, hegedűhúrok

— Nagyválaszték dobozos levélpapírok,
levelezőlapok és névjegyekben. — Midőn a

mélyen tisztelt vásárlóközönség szíves jóindulatu
pártfogását kérem, ígérem, hogy a belém helyezett
jó indulatát és bizalmát szerény szorgalommal, szolid

árainnal fogom meghálálni. — Nagybecsű támogatást
és látogatást kérve, vagyok megkülönböztetett tisztelettel:

SZVOBODA J.

Községi, körjegyzői,
egyházi, iskolai és